

Inka Hopsu vihr ym.

Toimenpidealoite D-viisumin laajentamisesta koskemaan myös ammatillisia osaajia

Eduskunnalle

Kesäkuussa 2022 Suomessa otettiin käyttöön pitkäaikainen eli niin sanottu kansallinen D-viisumi, jonka avulla nopeutetaan oleskeluluvan saaneiden maahantuloprosessia. D-viisumi mahdollistaa Suomeen saapumisen heti sen jälkeen, kun oleskelulupahakemukseen on tehty myönteinen päätös ja henkilö on saanut passiinsa D-viisumitarran. Tällä on pyritty nopeuttamaan ja helpottamaan maahanmuuttoprosessia.

Työvoimapula Suomessa ei ole näillä näkymin helpottamassa. Jos ongelmaa ei saada ratkottua, yrityksistä yhä useampi kertoo jatkossakin kasvun esteenä olevan juuri työvoimapulan. Vuonna 2023 Yrittäjägallupissa joka neljäs yritys oli nimennyt työvoimapulan kasvun esteeksi. Pahimmassa tapauksessa henkilöstöpula pakottaa ajamaan yritysten toimintaa alas.

Tällä hetkellä D-viisumi voidaan myöntää henkilöille, joille on myönnetty jokin seuraavista oleskeluluvista: erityisasiantuntijan oleskelulupa, EU:n sininen kortti, startup-yrittäjän oleskelulupa, asiantuntijan tai johtajan ICT-oleskelulupa (yrityksen sisäinen siirto), yli- tai keskijohdossa työskentelevän oleskelulupa, opiskelijan oleskelulupa tai tutkijan oleskelulupa.

Käytännössä D-viisumi helpottaa esimerkiksi erityisasiantuntijoiden ja kasvuyrittäjien maahanantuloprosessia, mutta nopeutettu prosessi ei koske ammatillisia osaajia, elleivät he työskentele Maahanmuuttoviraston sertifioitujen työnantajien listalla.

Suomessa ei ole pulaa pelkästään korkeasti koulutetuista asiantuntijoista vaan myös ammatillisista osaajista, minkä vuoksi D-viisumin tulisi koskea myös työntekijän oleskeluluvan saaneita ilman vaatimusta siitä, että yritys löytyy sertifioitujen työnantajien listalta. Vaatimus lisää tällä hetkellä entisestään byrokratiaa niitä yrityksiä kohtaan, jotka kärsivät merkittävästä osaajapulasta. Lisäksi sertifioinnin vaatimukset ovat hyvin korkeat, ja sertifiointi onkin mahdollista vain työnantajille, joilla on jo ennestään vakiintunut asema ja joilla työskentelee maahanmuuttajia.

Suomessa on varmistettava se, että maahantuloprosessi on ulkomaalaisten työntekijöiden osalta nopea, helppo ja joustava. Joudumme jo nyt kilpailemaan osaavista työntekijöistä muiden Suomea houkuttelevampien EU-maiden kanssa, eikä meillä ole varaa menettää tarpeellista työvoimaa byrokratian jalkoihin. Koulutus- ja työperusteista maahanmuuttoa on entisestään lisättävä ja täältä oleskeluluvan saaneiden koulutusta on vahvistettava, sillä koulutettua työvoimaa tarvitaan

Toimenpidealoite TPA 10/2024 vp

Suomen osaamispääoman ja kilpailukyvyn vahvistamiseksi sekä kasvun, innovaatiotoiminnan ja tuottavuuden edistämiseksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joilla D-viisumi laajennetaan koskemaan myös työntekijän oleskeluluvan saaneita henkilöitä.

Helsingissä 11.3.2024

Inka Hopsu vihr
Atte Harjanne vihr
Maria Ohisalo vihr
Hanna Holopainen vihr
Sofia Virta vihr
Tiina Elo vihr